

РЕШЕНИЕ

№ 27465

гр. София, 08.07.2026 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 55 състав, в публично заседание на 23.06.2026 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Диана Стамболова

при участието на секретаря Антонина Бикова, като разгледа дело номер **2244** по описа за **2026** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 – чл. 178 от Административнопроцесуалния кодекс (АПК), във връзка с чл. 118 от Кодекса за социално осигуряване (КСО).
Образувано е по жалба на З. Ж. Б. адв. М. И. П. – САК срещу Решение № 2153-21-42/03.02.2026г. на директора на ТП на НОИ С.-град, с което е оставена без уважение като неоснователна жалбата с вх. № 1012-21-91/13.01.2026г. срещу Разпореждане № 750329/97/05.12.2025г., издадено от длъжностно лице по „Пенсионно осигуряване“ при ТП на НОИ С.-град. Жалбоподателят излага доводи, че решението и потвърденото с него разпореждане са незаконосъобразни, тъй като са постановени при допуснати съществени нарушения на административнопроизводствените правила, в противоречие с материалния закон и в несъответствие с целта на закона. Поддържа, че административният орган не е изложил конкретни и ясни мотиви, както и че не е изяснил относимата фактическа обстановка. Твърди, че липсват конкретни фактически основания, обосноваващи приложението на чл. 95, ал. 1, т. 6, във връзка с чл. 96, ал. 1, т. 4 от КСО, както и че З. Б. не е била запозната с доказателствата, въз основа на които е постановен оспореният административен акт. Моли за отмяна на оспореното решение и потвърденото с него разпореждане.

В съдебно заседание жалбоподателят чрез адв. П. поддържа жалбата на сочените в нея основания. Ответникът – директорът на ТП на НОИ С.-град, чрез процесуален представител юрк. Б., оспорва жалбата и моли същата да бъде оставена без уважение като неоснователна. Претендира присъждане на юрисконсултско възнаграждение.

Административен съд София-град, като обсъди доводите на страните и събраните по делото писмени доказателства, приема за установена следната фактическа обстановка:

От данните по пенсионната преписка се установява, че по заявление на З. Ж. Б., въз основа на Експертно решение № г. на ТЕЛК, с което е определена 50 % трайно намалена работоспособност, с Разпореждане № [ЕГН]/30.05.2018г. на длъжностно лице по пенсионно осигуряване ѝ е отпусната лична пенсия за инвалидност поради общо заболяване със срок до 01.04.2021г. Впоследствие, въз основа на ЕР № 756/47/12.03.2021г. на ТЕЛК, срокът на пенсията е продължен до 01.03.2024г., а след постановяване на ЕР № г. на ТЕЛК – до 01.07.2027г.

С писмо с изх. № 6215/31.07.2025г. С. градска прокуратура – Следствен отдел е уведомила ТП на НОИ С.-град, че се води досъдебно производство № 521/2022г. по описа на СГП – СО, пр. пр. № 16220/2022г., за престъпление по чл. 321, ал. 3, пр. 2, т. 2 във връзка с ал. 2 от НК. Към писмото е приложен Протокол № 5 за извършена комплексна експертиза, съгласно който в документите от медицинското досие на З. Ж. Б. са установени обстоятелства, пораждащи основателно съмнение относно тяхната достоверност.

Въз основа на така получената информация длъжностното лице по пенсионно осигуряване е приело, че са налице данни за обстоятелства, които могат да доведат до прекратяване на отпуснатата пенсия по смисъла на чл. 96, ал. 1, т. 4 от КСО, поради което с Разпореждане № 750329/97/05.12.2025г., на основание чл. 95, ал. 1, т. 6 във връзка с чл. 96, ал. 1, т. 4 от КСО, е спряно изплащането на личната пенсия за инвалидност поради общо заболяване на жалбоподателката, считано от 01.10.2025г.

Срещу разпореждането З. Ж. Б. е подала жалба с вх. № 1012-21-91/13.01.2026г., в която е изложила доводи, че същото е незаконосъобразно, тъй като не са посочени конкретни фактически основания за спиране на пенсията, не ѝ е известно срещу кого и за какво се води посоченото досъдебно производство, както и че липсват конкретни мотиви относно обстоятелствата, поставящи под съмнение достоверността на медицинските документи, въз основа на които ѝ е отпусната пенсия.

С Решение № 2153-21-42/03.02.2026г. директорът на ТП на НОИ С.-град е приел жалбата за неоснователна и я е оставил без уважение. В мотивите си е посочил, че от данните по пенсионната преписка се установява, че на З. Б. е отпусната лична пенсия за инвалидност поради общо заболяване въз основа на експертни решения на ТЕЛК, определящи 50 % трайно намалена работоспособност. Приел е, че от полученото писмо на С. градска прокуратура и приложения към него Протокол № 5 за извършена комплексна експертиза се установяват данни за обстоятелства, които пораждат основателно съмнение относно достоверността на документите от медицинското ѝ досие, въз основа на които е признато правото ѝ на пенсия. Според изложените мотиви наличието на съмнения относно достоверността на медицинските документи разколебава доказателствената сила на експертните решения на ТЕЛК, които представляват необходимата материалноправна предпоставка за отпускането на лична пенсия за инвалидност поради общо заболяване. Поради това е прието, че са налице предпоставките на чл. 95, ал. 1, т. 6 във връзка с чл. 96, ал. 1, т. 4 от КСО за спиране изплащането на пенсията до отпадане на съмненията относно наличието на основанията за получаването ѝ.

Директорът е посочил още, че с жалбата не са представени доказателства, които да опровергават констатациите, съдържащи се в писмото на прокуратурата и в приложения към него протокол, както и че липсват данни наказателното производство да е приключило или да са отпаднали основанията за спиране на пенсията. Въз основа на това е приел, че разпореждането на длъжностното лице по пенсионно осигуряване е правилно и законосъобразно, поради което е оставил жалбата без уважение.

При така установената фактическа обстановка съдът приема от правна страна следното:

Жалбата е подадена от надлежна страна, срещу подлежащ на съдебно оспорване

административен акт и в срока по чл. 118, ал. 1 от КСО, поради което е процесуално допустима. Разгледана по същество, жалбата е основателна.

Оспореното решение е издадено от компетентен административен орган – директора на ТП на НОИ – С. -град, в рамките на правомощието му по чл. 117, ал. 3 от КСО. Потвърденото с него разпореждане също е издадено от компетентно длъжностно лице по пенсионно осигуряване.

Актовете са издадени в писмена форма и съдържат фактически и правни основания за произнасянето.

Независимо от това съдът приема, че оспореното решение и потвърденото с него разпореждане са издадени при неправилно приложение на материалния закон и при съществено нарушение на административнопроизводствените правила, тъй като административният орган не е установил по надлежния ред фактическите предпоставки за приложение на чл. 95, ал. 1, т. 6 от КСО.

Съгласно чл. 95, ал. 1, т. 6 от КСО изплащането на пенсията се спира, когато са представени доказателства, които могат да доведат до нейното прекратяване. Нормата не изисква към момента на спирането правото на пенсия вече да е отпаднало, нито да е налице окончателен акт за прекратяване на пенсията. Достатъчно е да са налице доказателства, които обективно могат да доведат до прекратяване на пенсията по някое от основанията на чл. 96, ал. 1 от КСО. Именно затова спирането по чл. 95, ал. 1, т. 6 от КСО има временен и обезпечителен характер, като цели да предотврати продължаващо изплащане на пенсия при наличие на сериозни данни, че основанията за получаването ѝ може да отпадне. От друга страна, доколкото с този институт се засяга вече признато и упражнявано осигурително право, данните по чл. 95, ал. 1, т. 6 от КСО не могат да бъдат общи, хипотетични или неиндивидуализирани. Те следва да бъдат конкретни, относими към съответното лице и към конкретното пенсионно право, както и да сочат на реална, а не само абстрактна възможност за прекратяване на пенсията. Наличието на висящо досъдебно производство или на проверка относно медицински документи само по себе си не освобождава пенсионния орган от задължението му да установи кои конкретни данни се отнасят до лицето, кои документи засягат, по какъв начин те пораждаат реална възможност за отпадане на основанията за получаване на пенсията.

Съдът намира, че няма законова пречка данни, постъпили от органите на досъдебното производство да бъдат съобразени от пенсионния орган, когато съдържат достатъчно конкретни и относими факти за правото на пенсия. Тези данни обаче не обвързват автоматично органа и не заместват собствената му преценка по чл. 35 и чл. 36 от АПК. В случая същият не е извършил такава самостоятелна преценка, а е възпроизвел общо съдържание на постъпилите материали от досъдебното производство.

От мотивите на разпореждането и на потвърждаващото го решение се установява, че органът е приел за достатъчно основание обстоятелството, че е постъпила информация от Софийска градска прокуратура във връзка с досъдебно производство № 521/2022г., както и че в рамките на това производство е изготвен Протокол № 5/11.03.2025г. за комплексна експертиза, касаеща медицински документи и експертни решения на ТЕЛК. Тази фактическа основа е възпроизведена общо, без индивидуализиран анализ спрямо жалбоподателя и без посочване на конкретния документ или експертно решение, от който произтича съмнението относно неговото пенсионно право.

Съдът отчита, че чл. 95, ал. 1, т. 6 от КСО не изисква окончателно установяване на неистинност на документ или влязла в сила присъда. Това обаче не означава, че нормата може да се приложи въз основа на всяко съмнение. Законът изисква „доказателства“, които могат да доведат до прекратяване на пенсията, а не само уведомление за висящо досъдебно производство или общо посочване на експертен протокол. Следователно административният орган е следвало да провери

и мотивира дали постъпилите данни са конкретно относими към правото на пенсия на жалбоподателя и дали имат такава доказателствена сила, че да обосноват реална възможност за прекратяване на пенсията. В тежест на органа е да установи тези фактически основания съгласно чл. 170, ал. 1 от АПК.

Съдът приема, че не се установява конкретна и индивидуализирана връзка между постъпилите данни и правото на пенсия на жалбоподателя. В случая органът не е установил и не е мотивирал пряка връзка между Протокол № 5 и пенсионното право на жалбоподателя. Не намира опора в закона и подходът на административния орган да третира постъпилата информация от прокуратурата като самостоятелно и достатъчно основание за спиране. Уведомлението от органите на досъдебното производство има значение като източник на информация, но не освобождава пенсионния орган от задължението да установи релевантните факти и да изложи собствени мотиви въз основа на самостоятелна административна преценка. Административното производство не може да се свежда до автоматично възпроизвеждане на информация от наказателното производство, защото предметът на двете производства е различен. В наказателното производство се проверява евентуално престъпление, докато в настоящото производство следва да се установи дали са налице предпоставките за спиране на конкретна пенсия по чл. 95, ал. 1, т. 6 от КСО. Следва да се посочи, че настоящият съдебен състав не формира изводи относно доказателствената стойност на материалите по досъдебното производство за целите на наказателния процес, нито относно евентуално извършено престъпление, а единствено относно достатъчността и относимостта на представените данни към предпоставките по чл. 95, ал. 1, т. 6 от КСО.

В тази връзка съдът съобразява и че експертните решения на ТЕЛК/НЕЛК, доколкото не са отменени по предвидения ред, продължават да пораждат правни последици. Този извод не означава, че НОИ е лишен от възможност да реагира при наличие на нови доказателства по чл. 95, ал. 1, т. 6 от КСО. Обстоятелството, че експертното решение не е отменено по предвидения ред, не изключва приложението на чл. 95, ал. 1, т. 6 от КСО, доколкото тази разпоредба урежда временна обезпечителна мярка при наличие на данни, които могат да доведат до прекратяване на пенсията. Това обаче изисква административният орган да установи и мотивира наличието на конкретни и относими данни, пораждащи реална възможност за отпадане на основанието за получаване на пенсията. Такива мотиви в случая липсват. Допуснатото нарушение е съществено, защото е довело до издаване на неблагоприятен за жалбоподателя акт при неизяснена фактическа обстановка и при липса на конкретна връзка между приетите от органа „нови данни“ и правото на пенсия.

С оглед изложеното съдът приема, че не е установено наличие на достатъчно конкретни, индивидуализирани и относими данни, обосноваващи приложение на чл. 95, ал. 1, т. 6 от КСО, поради което оспореното решение и потвърденото с него разпореждане следва да бъдат отменени. При този изход на спора и на основание чл. 143, ал. 1 АПК, на жалбоподателя се следват разноски. Доколкото обаче не е направено искане за присъждането им и не са представени доказателства за реалното им извършване, съдът не следва да присъжда такива.

По изложените съображения и на основание чл. 172, ал. 2 от АПК Административен съд, – С. град, III отделение, 55-ти състав

РЕШИ:

ОТМЕНЯ Решение № 2153-21-42/03.02.2026г. на директора на ТП на НОИ С.-град, с което е оставена без уважение като неоснователна жалбата на З. Ж. Б. с вх. № 1012-21-91/13.01.2026г.

срещу Разпореждане № 750329/97/05.12.2025г., издадено от длъжностно лице по „Пенсионно осигуряване“ при ТП на НОИ С.-град.
Решението не подлежи на обжалване на основание чл. 119, ал. 1 във вр. чл. 117, ал. 1, т. 2, б. „ж“ от КСО.

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪДИЯ: